

אבא אבון:

„זה לא מספיק שאיש מרגיש חשוב!“

במוצאי שבת הוצג המרק האחרון של יס מיניסטר, לדאבון ליבם של הרבה מאוד אנשים. התוכנית זכתה להתייחסות רבה מאוד, ואפילו בשעה טובה דיברו עליה. אמנון דנקנר סיפר על דברים שהוא יודע על משרד-הממשלה בישראל, והזכיר נהג של שר החוץ לשעבר, אבא אבון, שהפך בגלל קירבתו לשר, האיש הכי חזק בלישכה. טילפנתי אל אבא אבון, כדי לברר איתו איך זה קורה.

● אתה רואה את תוכנית הטלוויזיה „יס מיניסטר“?

כמובן. הרי בן אחותי, יונתן לין, הוא שכותב את הריאיונים שם.

● סיפרת לו עד כמה התוכנית פופולרית בארץ?

בוודאי. אמרתי לו שהעם בישראל לא מרוצה מסיום הסדרה, והוא סיפר לי שעכשיו הם עובדים על עוד שיבוע קטעים. ביקשתי ממנו לגמור את העבודה מהר, כדי שאוכל להביא את הנכס הזה לארץ ולפוצץ את זה לפני הבחירות. אני בטוח שזה יהיה יותר גדול מארידור ומרידור גם יחד.

● אפרופו התוכנית הזאת, דנקנר סיפר בשעה טובה על נהג שלך, שעלה לגדולה במשרדך ולמעשה, ניהל את הלישכה שלך. האם מדובר ביעקב מרקוביץ?

כן, זה האיש. הוא עבד אצל אשכול ואצל לבון, והרגיש חזק מאוד. הוא בעצמו קצת הגויס בניפוח, והיו פקידים שחשבו שאם יסתדרו איתו טוב, יהיה להם סיכוי להגיע למינויים גדולים בעולם. מרקוביץ, מצידו, לא טרח לסתור את הדברים.

● מה גורם לאנשים כאלה, לפי דעתך, להרגיש כך ולתת את ההרגשה הזאת לאחרים?

דברים אלה נגרמים עליידי קירבה פיסית לבעל ההכרעה, ותכיפות של מגע.

אם ניקח, למשל, את המצב בווינגטון, העובדה שהיועץ לענייני-בטחון יושב בבית הלצן זרואה את הנשיא פעמיים ביום, לעומת שרהחוק הרואה את הנשיא פעמיים בשבוע, היא אחד הדברים שגרמו לכל המתוחות הזאת, שהיועץ לענייני-בטחון בעצם כירסם בסמכויותיו של שרהחוק. למשל הנרי קיסנינג'ר נגד ויליאם רוג'רס, או אוביגנייב בוז'ינסקי נגד סירוס ואנס.

● ואצלנו?

הנה, עכשיו מדברים שאצל שמיר יש כיסאות מוסקיליים — מי יהיה בחרר הכיקרוב לשמיר, יחיאל קרישאי, יוסף בן-אהרון או אורי פורת, שהורח לחרר יותר רחוק.

● האם צריך לעשות משהו נגד זה?

אין לזה משמעות רצינית, לפחות אצלנו. זה לא מספיק שהאיש חושב שהוא חשוב, וכמה פקידים חושבים כמוהו. אצלנו זאת לא בעיה ממשית.

עמוס שפירא:

„בעיקרון, טוב שאפשר לתבוע פיצוי מהמדינה!“

דניאל חנוך, תושב חיפה, נאשם ברצח אביו, בילה במאסר 14 חודשים ויצא זכאי. היום תובע דניאל חנוך רבע מליון דולר מהמדינה ומשני חוקרי-מיסטרס על עזר שנגרם לו על עוגמת-נפש, על כאב ועל 14 חודשים מחייו. שאלתי את דיקן הפקולטה למישפטים, המרופסור עמוס שפירא, מה סיכויו של חנוך לזכות בתביעה.

קשה מאוד לדעת זאת מבלי לראות את החומר.

● היו בעבר מיקרים כאלה, שאדם ביקש סכום כסף גדול אחרי שיוצא זכאי מהאשמה?

לא זכור לי. אבל אפילו אם היה משהו, לא היה מדובר בסכום כסדר גודל כזה.

● מה דעתך על זה שכל אדם המשוחרר זכאי, אפילו זכאי מחוסר-הזכחות, יוכל לתבוע פיצוי מהמדינה?

בעיקרון, טוב שיש אפשרות כזאת. אבל לא הייתי רוצה לראות מצב שכל אדם שיוצא זכאי יגיש תביעה נגד המדינה. כנורמה, זה יכול להביא להרס המנגנון הפלילי.

● ובאיוזה מיקרים, לפי דעתך, אתה רשאי לעשות כן?

כל אדם רשאי לדרוש מה שהוא רוצה. אבל צריך עיקרון מישפטי שמעניק שיקול-דעת לבית-המישפט — במיקרים קיצוניים, באמת בוטים, שבהם משתכנע השופט שנעשה עוול מובהק לאזרח, בכך שהועמד לדין ללא בסיס סביר, או מחוסר תום-לב או ממניעים ודוניים, או מנגמנות בעד דיעה פוליטית — תפוצות את האזרח הנפגע בגלל מיקרים כאלה. טוב שיש עיקרון שהאדם יוכל לתבוע.

● אם יזכה דניאל חנוך בתביעתו, איך תוכל למנוע שכל אדם יגיש תביעה כזאת?

אייאפשר למנוע. השאלה היא, אם הררישה מתקבלת עליידי בית-המישפט, וחוז מזה, אני רוצה להאמין שאצלנו מעמידים לדין רק כשלתביעה יש בסיס סביר לזה.

רות ברנע:

„קשה להיות מרוצה כשהבן שוב בלבנון!“

כבר כמעט שכחנו שהיתה בארץ תנועה גדולה וחשובה בשם „הורים נגד שתיקה“, שפסקה לפעול. משום-מה, לפני שהבנים חזרו הביתה. השבוע, אחרי האסון בצור, שוב התארגנו ויצאו להפגין.

● שאלתי את רות ברנע, פעילה ב-הורים נגד שתיקה, אם הם מתכוונים להפגין רק אחרי אסונות, או שהתנועה תתמרק ותפסיק לפעול רק אחרי שכל החיילים יחזרו לקו הירוק — כמו שהצהירו אנשי התנועה בעת הקמתה. ההפגנה היתה ללא קשר לפיגוע. היא נקבעה מראש לתאריך ה-6 בנובמבר. כרגע אנחנו מקיימים פעילות אחת לחודש. כל חודש, ב-6 בו, שהוא יום פתיחת מילחמת-לבנון.

● איזה סוג פעילות אתם מקיימים?

בעיקר פעילות הנושאת אופי של תיוכורת. זאת אנחנו עושים מאז הנסיגה לאוּלִי. וזה, כמובן, כפוף לשינויים.

● בזמנו נפגשתם עם שרה-ביטחון. הוא הבטיח לכם משהו?

כבר אז הוא אמר שהכוונה היא לצאת מלבנון, וגם היום הוא אומר את זה.

● אבל בינתיים לא יוצאים, ואתם מסתמקים בפעילות על אש קטנה מאוד.

קשה מאוד לפעול זמן ממושך על אש גדולה. כולנו בעלי מישפחות ואנשים עובדים. קשה לנו לקיים פעילות יומיומית, ואנחנו חושבים שפעילות כזאת מאבדת מהאפקטיביות שלה. מלבד זאת, אנחנו נמצאים היום בשלב של לבטים. בזמנו תבענו נסיגה ללא תנאי מהרריהשוף. אבל עכשיו, כשצה"ל נמצא באוּלִי, הדברים קצת שונים.

● לא כולם מסכימים שצריך לצאת לגמרי מלבנון?

הקונסנזוס הוא שצריך לסגת לגבול הבינלאומי, תוך הבטחת שלום-הגליל. אנחנו בטוחים שיש ררך להבטיח את שלום-הגליל, ועל הממשלה למצוא את הדרך. ב-6 בחודש הבא אנחנו עורכים יום-עיון בהשתתפות מדינאים, מירוחנים וקציני-צבא, שיסבירו לנו דברים ועינו על שאלות.

● את מרוצה מהפעילות שלכם?

קשה לי להיות מרוצה מתוצאות הפעילות, כאשר בני נמצא שוב בלבנון.